

Петра воєко(Аі) в лѣто .Спѣ. [6093—5509=1584] ное(м).к. [20] и Адао(Х) ен еѣому мона(с)тирѣ w(т) Свѣчени, нАе(ж) е(ст) Хра(м) въскре(с)ніе гѣ вѣ н епѣа наше(г) Ісѣ Хѣ [...] (Cu voia Tatălui și cu ajutorul Fiului și cu săvîrșirea Sfîntului Duh, eu, robul lui Dumnezeu Gligorie Iurașco uricariul, am cumpărat această carte numită letopiseț despre regii sîrbi și despre arhiepiscopi, cum și-a petrecut fiecare viața, și am cumpărat-o de la popa Ion din cetatea Hotin și am dat pentru ea 28 de galbeni, ca să-mi fie de amintire, în zilele blagocestivului Domn Io Petru voievod [Șchiopul], în anul 1584, noemvrie 20, și am dat-o sfintei mănăstiri de la Sucevița, unde este hramul Învierea Domnului și Mintuitorului nostru Isus Hristos [...]).

3. **Viața lui Stefan Uroš III Dečanski** (1321—1331), scrisă de Grigorie Țamblac (cca. 1365—1419 sau 1420), pe cînd era egumen al mănăstirii Dečani din Serbia, la sfîrșitul sec. al XIV-lea, înainte de a veni în Moldova (cca. 1402—1404)¹, este ultima biografie cunoscută, păstrată în țara noastră. Este vorba despre *manuscrisul slav al B.A.R. nr. 306*² de la începutul sec. al XVI-lea, scris în slavona de redacție sîrbă³, care cuprinde la ff. 218a—258a: **Житіє и жителѣство стѣго велѣком(ч)ника въ црѣхъ Стефана ерѣвскаго, нже въ Деѣахъ, съписанно Грѣгоріємъ мнѣх(м) и прѣзвѣтер(м), нгоу(м)ен(м) бывшимъ тоужє вѣнтѣлин** (Viața și traiul sfîntului mare mucenic între împărați Stefan al Serbiei, cel de la Dečani, scrisă de Grigorie călugărul și prezviterul, fost egumen al aceleiași mănăstiri), urmată de *slujba* (f. 259a—271b: **м(с)цє ноемврїа аѣ. Слж(с)а еѣом(с) велѣком(ч)никоу Стефану на мѣлѣн вѣ(ч)ернїєн**) și de *Viața pe scurt* (f. 271b—276b, **Памѣть стѣго велѣком(ч)ника въ црѣхъ Стефана ерѣвскаго**) ale aceluiași⁴.

II. **Rodoslovii**. Trecerea de la *biografii* la *rodoslovii* (*genealogii*) se face în scrierea lui Constantin Filozoful, *Viața lui Stefan Lazarević* (1431), în care

¹ Vezi, acum în urmă: *Григорий Цамблак* de V. Velčev, în *История на българската литература*, I, Sofia, 1962, p. 326—344 (bibliografia, p. 436).

² Descriș de J acimirskij, *op. cit.*, p. 476—479 (nr. 151 de la Muzeul de Antichități), și de P. P. Panaitescu, *op. cit.*, (text dactilogr., p. 28—30).

³ Autorii descrierii nu precizează unde, dar se pare că nu în România. Semnat la 1898 de un oarecare Ionescu (coperta din spate, interior), manuscrisul pare a proveni dintr-o colecție particulară.

⁴ Este interesant de observat că o altă *jitie* a lui, scrisă în 1402, în Moldova, și anume *Viața sfîntului Ioan cel Nou*, enumeră la fel attributele autorului: **М(ч)нѣ стѣго и славнаго м(ч)ника Іоанна Новаго, нже въ Бѣлградѣ мѣчнїишаго сѣ, съписанъ Грѣгоріємъ Мнѣх(м) и прѣзвѣтер(м) въ велѣкомъ цѣбри Молдовахѣнскон** (Pătımirea sfîntului și slăvitului mucenic Ioan cel Nou, care a fost chinuit la Cetatea Albă, scrisă de Grigorie călugărul și prezviterul din marea biserică a Moldovlahiei). Vezi mss. slav nr. 164 al B.A.R. din 1439 (Panaitescu, *op. cit.*, p. 245—247); publicată de episcopul Melchisedec, cu traducere, în «Revista pentru istorie, arheologie și filologie», an. II, vol. III, p. 163—174, apoi de A. I. J acimirskij, *Из истории славянской проповеди в Молдавии. Неизвестные произведения Григория Цамблака...* (Памятники древней письменности и искусства, LXIII), 1906. Cf., acum în urmă, P. Rusev—A. Davidov, *Григорий Цамблак в Румъния и в старата румънска литература*, Sofia, 1966 (cu facsimile).